

příjmy z hostince. Neobstojí proto důvod, z něhož rekursní soud vycházel, a poněvadž se nižší soudy ještě neobíraly řádně základní otázkou úvodem naznačenou, bylo rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 17110.

Žalobě na náhradu škody vzniklé podáním vědomě a zlomyslně falešného posudku znalcem a tím, že strana při podání takového posudku spoluúčinkovala a nesprávně jako strana slyšena vypovídala, nevadí, že se tím dotčená strana nepokusila o nápravu nejprve žalobou o obnovu. Co se týká náhrady útrat prohraného sporu, nevyžaduje se, aby žalobce již ony útraty nahradil.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1938, Rv I 1501/38.)

Žaloba, kterou se žalobce domáhal na firmě »S. podnik v Č.« zaplacení svého společenského podílu, byla pravoplatně zamítnuta. Tvrdě, že jeho žaloba byla zamítnuta hlavně jednak proto, že žalovaní znalci oboru účetnictví podali nález vědomě nepravdivý, jednak tím, že žalovaný H., který byl slyšen za »S. podnik v Č.« jako strana a jenž byl vedoucím obchodních knih, neupozornil žalované znalce na rozhodující okolnosti a naopak uvedl je v omyl, takže znalci podali soudu nesprávná a pravdě neodpovídající data a založili své posudky na pouhých domněnkách proti zásadě § 362 c. ř. s., a že takto způsobili všichni žalovaní žalobci škodu vzniklou tím, že mu nebyl přiznán zažalovaný podíl a že byl odsouzen zaplatiti odpůrci útraty sporu a hraditi své vlastní útraty. Domáhá se proto na nich zaplacení 39.342 Kč 85 h s přísl. Soud prvního stolice zamítl žalobu. Důvody: Stran odpovědnosti znalců za škodu, které se žalobce domáhá, má význam předpis § 1300 obč. zák., podle něhož je znalec odpovědný, udělí-li nedopatřením za odměnu škodlivou radu v záležitostech svého umění neb vědy, a kromě tohoto případu odpovídá rádce jen za škodu, kterou vědomě jinému způsobil udělením rady. Vzpomenuté ustanovení již podle svého doslovu má na mysli případ, kdy znalec poskytne radu za odměnu třetí osobě. V konkrétním případě jde o znalce stanovené soudem a o posudek, který podali soudu. Jde tedy o ustanovení znalce soudem, kterýžto znalec není v žádném právním poměru k některé ze sporných stran, jak ostatně také vyplývá ze znalecké instituce samé ve smyslu § 351 c. ř. s., která je nejlépe charakterisována tím, že znalecký důkaz může provést soud i z úřadu, nejso vázán návrhy stran. Judikatura sama (rozh. č. 7474 Sb. n. s.) jest toho názoru, že nárok na odškodnění podle § 1300 obč. zák. předpokládá, že rada byla udělena na základě smluvního poměru mezi znalcem a poškozeným. Mezi žalobcem a žalovanými znalci žádného smluvního poměru nebylo a nejde tudíž o smluvní poměr, znalec tedy za možnou škodu neodpovídá žalobci a proto bylo žalobu co do právního důvodu stran žalovaných znalců zamítnouti. Ostatně mě-li žalobce

nějaké pochybnosti o způsobilosti nebo nepředpojatosti žalovaných znalců, nebo o úplnosti a správnosti jejich posudků, měl to uplatňovati ve sporu, v němž byli jako soudní znalci činni. Stejně bylo zamítnouti žalobu i stran třetího žalovaného H., který byv ve sporu slyšen jako strana, nemůže býti již proto, že jako strana vypovídal, poháněn k odpovědnosti za výsledek rozepře, tím méně jestliže jest ocenění jeho výpovědi zůstaveno volnému uvážení soudu podle § 272 c. ř. s., nehledíc ani na to, že se žalobci ani nepodařilo dokázati vědomě křivou výpověď žalovaného H. Rovněž se nedalo dokázati, že by byl posudek znalců svými informacemi způsobil, ježto znalci nebyli nijak informacemi těmi vázáni ani pouze na ně odkázáni. O d v o l a c í s o u d potvrdil napadený rozsudek.

N e j v y š š í s o u d uložil dovolacímu soudu další jednání a nové rozhodnutí.

D ů v o d y:

Odvolací soud nevyhověl odvolání toliko proto, že žalobce, který se domáhá náhrady škody, jež mu vznikla pravoplatným rozsudkem krajského soudu v Č. Ck III 22/26-68, může odstranit uvedený rozsudek prostředky podle §§ 529 a násl. c. ř. s. Tento právní názor nelze schváliti.

Jestliže znalci — jak žalobce tvrdí — podali ve vzpomenutém sporu Ck III 22/26 vědomě a zlomyslně falešné posudky, které jsou základem pro rozhodnutí sporu, a porušili tím svou povinnost, odpovídají za toto své zavinění a jsou podle §§ 1295 a násl. obč. zák. odpovědni za škodu tím způsobenou.

Žalobce shledává příčinu této škody, jež mu podle jeho tvrzení činností žalovaných vznikla, v tom, že žalovaní znalci podali zlomyslně nesprávné posudky, a že žalovaný H. při tom spoluúčinkoval a před soudem jako strana za firmu »S. podnik v Č.« vyslechnut nesprávně vypovídal, a že proto, že jeho žaloba proti firmě »S. podnik v Č.« byla pravoplatně zamítnuta, při čemž rozsudky se opírají o posudky znalců a výpověď žalovaného H., byla žalobci způsobena škoda ve výši nyní žalované.

Pokud odvolací soud vyloučil možnost škody proto, že pravoplatný rozsudek, vydaný v uvedeném sporu mezi žalobcem a firmou »S. podnik v Č.«, nebyl dosud odstraněn, takže částky v žalobě vypočtené nejsou škodou, jež by vyžadovala nápravy, nýbrž že naopak vyjadřují stav odpovídající právu, neschvaluje odvolací soud tento právní názor, neboť rozsudek v uvedeném dřívějším sporu založil právní stav jen mezi stranami dřívějšího sporu, t. j. mezi nynějším žalobcem a uvedenou stavební firmou; jest však tvrzeno, že tento právní stav nastal z bezprávných činů žalovaných, tudíž z poměru, za který by žalovaní, kdyby žalobcovo tvrzení bylo pravdivé, byli odpovědni, třebaže by rozsudek v původním sporu nebyl odstraněn.

Nerozhoduje ani, zda žalobce mimo jiné nároky, které uplatňuje, žádá také náhradu útrat původního sporu, ač je doposud ještě nezaplatil, neboť jeho jmění jest dotčeno již povinnostmi k placení útrat.

Poněvadž nynější dovolatel v odvolání uplatňoval nesprávné posouzení průvodních prostředků a provedeního průvodního řízení a neúplnost řízení, s kterými odvolacími důvody se odvolací soud nezabýval, vycházejí ze svého nesprávného právního názoru, bylo rozsudek odvolacího soudu zrušiti, aby bylo rozhodnuto také o ostatních odvolacích důvodech.

Čís. 17111.

Nezbytnou cestu (zák. č. 140/1896 ř. z.) nelze povolit pro pouhé pohodlí majitele nemovitosti, nýbrž rozhoduje vždy hospodářská potřeba dotčené nemovitosti.

I značná zajiďka i svahovitost dosavadní spojovací cesty může odůvodniti zřízení nezbytné cesty, vyžaduje-li jí řádné hospodaření neb užívání nemovitosti. Zdali je tomu tak, jest posouditi podle okolností jednotlivého případu.

Pro nárok na zřízení nouzové cesty je bezvýznamné, že nabyvatel nemovitosti znal dosavadní spojení nabyté nemovitosti se sítí veřejných cest.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1938, R II 424/38.)

Srov. rozh. č. 1052 Sb. n. s.

Návrhu Josefa K. a dalších navrhovatelů, bydlících vesměs v obci B., aby jim byla povolena pro jejich pozemky nezbytná cesta jako služebnost vozové cesty přes pozemky odpůrců v šíři a směru, jak je blíže v návrhu uvedeno, vyhověly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

d ů v o d ů:

Nezákonnost spatřují dovolací stěžovatelé v tom, že nižší soudy povolily přes jejich pozemky služebnost vozové cesty jako cestu nezbytnou, ačkoliv prý tu nejsou zákonné podmínky pro zřízení cesty z nouze. Dovolací rekurs není v té příčině oprávněn. Podle § 1 zák. č. 140/1896 ř. z. může majitel nemovitosti, která pro účely řádného hospodaření nebo užívání nemá potřebného spojení se sítí veřejných cest, buďto že spojení úplně schází, nebo že je nedostatečné, žádati soudní zřízení nouzové cesty přes cizí nemovitost. V § 2, odst. 2, uved. zák. se praví, že k dosažení kratšího spojení než je dosavadní, se cesta nouzová neposkytne. Obě vzpomenutá zákonná ustanovení jest vykládati v souvislosti, z níž plyne, že nelze povolit nouzovou cestu pro pouhé pohodlí majitele nemovitosti, nýbrž že rozhoduje jedině hospodářská